

Ochrana jírovce maďalu proti klíněnce jírovcové ve vnitroblocích Prahy 3

**Závěrečná zpráva projektu
Smlouva č. 2025/00044/OE-OD**

1. Stručný úvod do projektu

Klíněnka jírovcová je drobný motýl, který během vegetační sezóny rozmnožuje obvykle třikrát až čtyřikrát. Larvy se vyvíjejí v listech jírovce, kde se živí listovým parenchymem a vytvářejí typické miny. V těchto minách se následně i kuklí, přičemž kukly poslední generace přezimují v opadaném listí. Napadení stromů klíněnkou jírovcovou vede ke snížení fotosyntetické aktivity listů, zpravidla o 30–40 %.

Jednou z nejúčinnějších a zároveň nejšetrnějších metod regulace populace tohoto škůdce je shrab a odstranění opadaného listí. Cílem tohoto opatření je eliminace co největšího množství biomasy obsahující přezimující kukly a zabránění jejich jarnímu vývoji a dalšímu šíření klíněnky.

2. Stručný popis cílů

Naše organizace se ochraně jírovců aktivně věnuje již od roku 1998 a navazuje přitom na osvědčené postupy a výsledky dlouhodobé systematické činnosti. Projekt je založen na dvou hlavních cílech:

- zlepšovat, případně udržovat zdravotní stav vybraných jedinců druhu jírovec maďal ve vnitroblocích městské části Praha 3 a postupně rozšiřovat počet takto ošetřovaných stromů,
- působit na veřejnost městské části Praha 3 i dalších městských částí s cílem aktivně ji zapojit do ochrany jírovců, a to prostřednictvím osvětové činnosti, odborného poradenství a poskytování papírových pytlů určených k likvidaci spadaneho listí.

3. Realizované aktivity

a) Shrab spadeného listí

Shrab listí probíhal v roce 2025 celkem ve 20 vnitroblocích na území městské části Praha 3, a to v období od 2. října do 11. prosince. Všechny vnitrobloky kromě jednoho byly navštíveny minimálně dvakrát, většina z nich pak třikrát i vícekrát. V jednom případě bylo při první návštěvě již veškeré spadané listí odstraněno, proto zde další zásah nebyl nutný.

Brigádníci organizace shrabali celkem 225 pytlů jírovcového listí ve 14 vnitroblocích. Do aktivit se aktivně zapojili také obyvatelé, kteří samostatně zajistili shrab ve 4 vnitroblocích, v těchto případech nemáme k dispozici údaje o počtu odvezených pytlů. Obyvatelům dvou vnitrobloků byly poskytnuty pytle určené ke sběru listí.

Do dvou vnitrobloků se nepodařilo po celou sezónu zajistit přístup, a to i přes opakovanou snahu. Obyvatelé neměli k dispozici klíče a nebylo možné dohledat kontakt na správce nemovitosti z důvodu probíhající změny vlastníka objektu.

Dlouhodobým cílem projektu je každoročně naplnit přibližně 250–300 pytlů listí. Skutečné množství se však meziročně liší v závislosti na objemu opadu i specifických podmínkách jednotlivých lokalit.

Stejně jako v předchozích letech zajistila i v roce 2025 odvoz pytlů naplněných jírovcovým listím městská část Praha 3. Této spolupráce si velmi vážíme, neboť významně usnadňuje organizaci práce i samotnou realizaci shrabů. Pravidelný odvoz zároveň motivuje obyvatele, kteří se letos samostatně zapojili ve vnitroblocích č. 6, 7, 14 a 16.

Přehled navštívených vnitrobloků a celkových počtů naplněných pytlů je uveden v tabulce č. 1. Umístění jednotlivých lokalit znázorňuje mapa č. 1, která je dostupná také online zde:

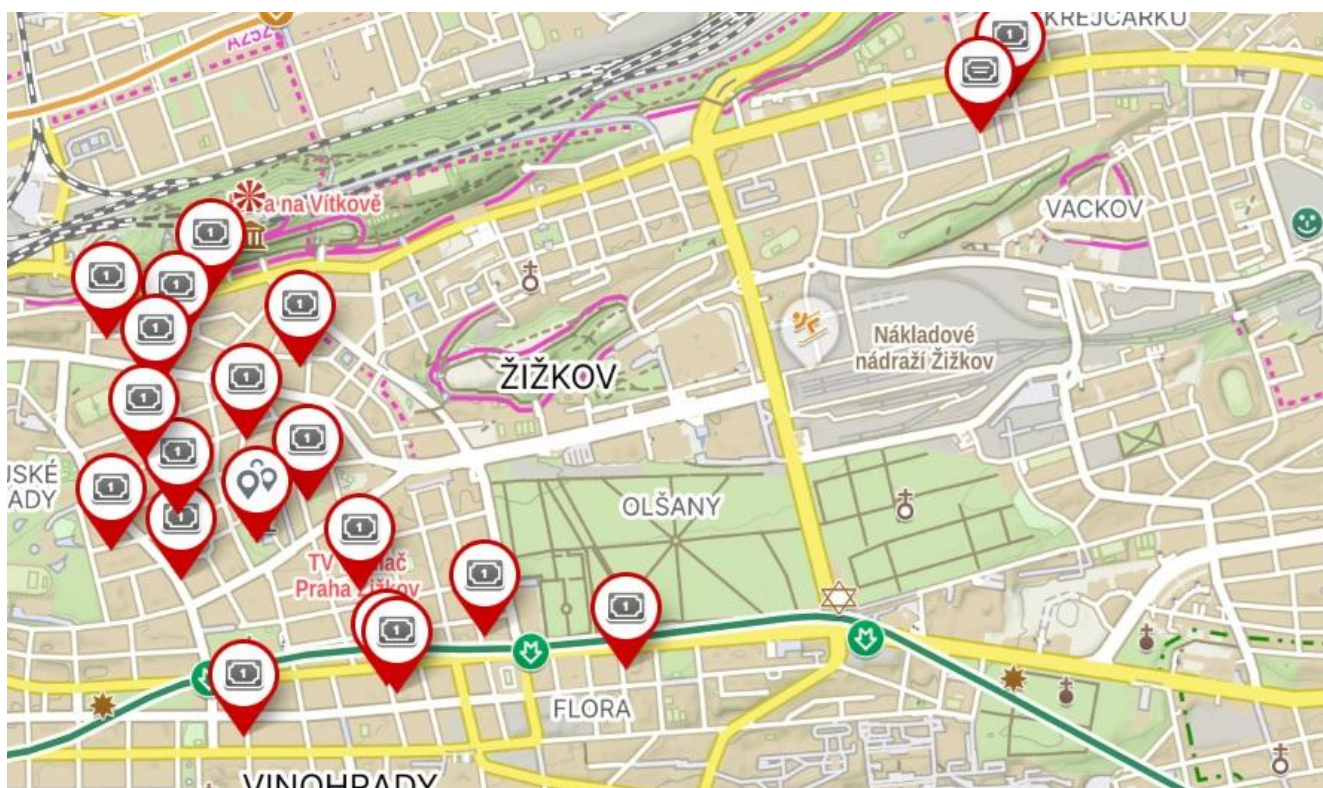
<https://mapy.cz/s/desabehone>

Tabulka č. 1: Adresný a číselný přehled ošetřovaných lokalit na území Prahy 3 v roce 2025.

Vnitroblok na Praze 3 (+ číselné označení)	Počet hrabání	Počet pytlů
Krásova, Vlkova, Bořivojova, U Rajske (1)	4	32
Krásova, Přibyslavská, Vlkova, Seifertova (2)	2	4
Čajkovského, Bořivojova, Kubelíkova, Ondříčkova (3)	2	38
Husinecká, Krásova, Seifertova (4)	2	4
Husinecká, Krásova, Seifertova, Blahnickova (5)	2	3
Milíčova, Chlumova, Štítného, Seifertova (6)	0	0
Husitská, Jeronýmova, Prokopova, Dalimilova, Cimburkova (7)	0	0
Chvalova, Bořivojova, Kubelíkova, Čajkovského (8)	3	21
Kubelíkova, Ševčíkova, Křížkovského, Slavíkova (9)	3	22
Ondříčkova, Slavíkova, Zvonařova, Škroupovo náměstí (10)	1	2
Lucemburská, Bořivojova, Jagellonská, Velehradská (11)	0	0
Sudoměřská, Přemyslovská, Vinohradská, Jičínská (12)	2	14
Za Žižkovskou vozovnou, Loudova, Biskupcova, Koněvova (13)	4	11
Za Žižkovskou vozovnou, Biskupcova, Koněvova, Na Hlídce (14)	0	0
Slezská, Vinohradská, Libická, Kolínská (15)	3	24
Slezská, Vinohradská, Kolínská, Perunova (16)	0	0
Písecká, Slezská, Vinohradská, nám. Jiřího z Lobkovic (17)	3	21

Slezská, Korunní, U Vodárny, Nitranská (18)	5	12
Slavíkova, Na Švihance, Chopinova, Krkonošská (19)	1	10
Fibichova – Žižkovská věž (park za Žižkovskou vozovnou) (20)	2	7

Mapa č. 1: Vyznačení navštěvovaných vnitrobloků na Praze 3

Vnitroblok č. 12 před a po shrabu

b) Aktivity informační kampaně

Celoročně spravujeme a aktualizujeme internetové stránky www.klinenka.cz, kde shromažďujeme informace o klíněnce jírovcové. Občané se zde mohou dozvědět podrobnosti jak o druhu samotném, tak o způsobech, kterými je možné jej co nejpřirozenější cestou eliminovat. Pomocí webového formuláře nám návštěvníci stránky mohou zaslat dotazy, na které obratem reagujeme. Ptát se mohou také e-mailem, telefonicky nebo přímo osobně našich brigádníků v terénu, nebo pracovníků Ekocentra Koniklec při návštěvě naší kanceláře.

V roce 2025 jsme zodpověděli celkem 5 telefonických dotazů a 6 dotazů ze stran obyvatel vnitrobloků zodpověděli naši brigádníci.

V rámci projektu byl rovněž vytvořen informativní leták zaměřený na plánované shraby v následujícím roce, které budou realizovány i formou komunitních sousedských setkání. Leták byl vytištěn a distribuován do vnitrobloků, kde by tato setkání mohla proběhnout.

Ochrana kaštanů – boj s klíněnkou

Co se to děje v našem vnitrobloku?

Vážení sousedé,
ve vašem vnitrobloku probíhá jako každý podzim projekt Ochrana kaštanů – boj s klíněnkou, zaměřený na ochranu stromů jírovců maďalů napadených klíněnkou jírovcovou. Naše organizace Ekocentrum Koniklec vysílá své pracovníky do vnitrobloků Prahy 3 již od roku 1998.

Proč se shrabávají listy?

Když se opadané listy včas nesklidí, larvy klíněnky v něm bezpečně přezimují a na jaře se znovu rychle šíří. Pravidelným shrabáváním a odvozem listů můžeme přerušit vývoj tohoto škůdce a výrazně omezit jeho další šíření, tím chráníme stromy v našem okolí a zlepšujeme prostředí celého vnitrobloku.

Co plánujeme příští rok?

Rádi bychom do péče o stromy více zapojili i místní obyvatele. Plánujeme proto v několika vybraných vnitroblocích společnou sousedskou akci, která by posílila vztahy v komunitě. Zajistíme veškeré potřebné nářadí i odvoz shrabaného listu, odborné informace můžeme poskytnout přímo na místě.

Proč se zapojit?

- pomůžete zachovat zdravé stromy ve svém okolí
- společně zlepšíme vzhled a čistotu prostoru, kde žijeme
- setkáme se, poznáme se, užijeme si příjemné odpoledne

Stromy dlouhodobě zlepšují prostředí kolem nás, pojďme jim to společně oplátit. O termínu akce vás budeme včas informovat. Těšíme se na vás!

Chcete se o klíněnce jírovcové dozvědět více?

Obraťte se na nás:
www.klinenka.cz/poradna
klinenka@ekocentrumkoniklec.cz

Ekocentrum Koniklec
Ostromečská 448/3, Praha 3, 130 00
www.ekocentrumkoniklec.cz

Projekt Ochrana jírovců maďalů proti klíněnce jírovcové ve vnitroblocích Prahy 3 je spolufinancován MČ Praha 3.

V rámci informační kampaně jsme vydali na našich webech (www.ekocentrumkoniklec.cz a www.klinenka.cz) celkem 3 články zaměřené na problematiku ochrany jírovců, dopady výskytu klíněnky jírovcové na městské prostředí a shrnutí aktuálních poznatků a dat z roku 2025:

- Aleje, které spojují: kulturní a přírodní dědictví jírovců (15. 10. 2025)
<https://www.ekocentrumkoniklec.cz/aleje-ktere-spojuji-kulturni-a-prirodni-dedictvi-jirovcu/>
- Jak klíněnka oslabuje přirozenou klimatizaci měst (21. 12. 2025)
<https://www.ekocentrumkoniklec.cz/jak-klinenka-oslabuje-prirozenou-klimatizaci-nasich-mest/>
- Klíněnka v číslech za rok 2025 (30. 12. 2025) Jak klíněnka oslabuje přirozenou klimatizaci měst (21. 12. 2025)
<https://www.ekocentrumkoniklec.cz/klinenka-v-cislech-za-rok-2025/>

V Praze dne 26. 1. 2026

Monika Žitná